

Stölder på byggarbetsplatserna kostar mycket pengar och medför tidsödande och dyra störningar.

- Stoppa tjuven !

Egenkontroll

Genomförande

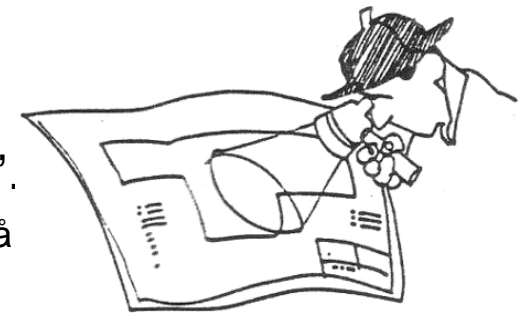
Denna **arbetsinstruktion** är utformad för att användas vid detaljplanering och arbetsberedning på bygg- och anläggningsprojekt. Med väl genomarbetade planering uppnås god personsäkerhet och rimlig belastning samtidigt som arbetet organiseras smart och kostnadseffektivt.

Mall och instruktion

Nr	Kontrollpunkt	Metod eller utrustning	Frekvens	Resultat	Datum Signatur	Avvikelse/åtgärd Godk./ej
1	Larm trådlöst - på vilka platser?					
2	Larm i containrar					
3	Låsschema vem upprättar? Ansvar för låsning och nycklar?					
4	Belysning - vilka platser stoppar tjuven?					
5	Kodlås på kontor, entréer mm					
6	Id-brickor					
7	Verktygsvagnar som låses?					
8						

Kontrollera möjligheterna att på arbetsplatsen förebygga stölder:

- Grannsamverkan - Vilka grannar finns? Pensionärer, företag och folk som regelbundet rör sig i området t ex hundägare.
Meddela dem arbetstider etc med en lapp i brevlådan.
- Spontanstölder - lås in utrustning på rasterna t ex i verktygsvagnar.
- De flesta stölderna sker efter arbetets slut kl 16 - 20.00 och 04 - 06.00. Det går ej att stänga tjuven ute så det gäller att låsa och larma!
- Många stölder verka ske efter tips från 'insiders'. Information om leverans av stöldbegärliga material och maskiner kanske ska hemlighållas?
- Ska (dyra) vaktbolag anlitas så ställ tydliga krav.
- Se till att alla lås är skyddade med låshuv mot 'frysmetoden'. Frysmetoden innebär att ett lås fryses ned genom att t ex hårspray sprutas på låset varefter det slås sönder med en hammare.

1 Upprätta en företagspolicy

Fasta rutiner förenklar för platscheferna. T ex:

- Byggets personal skall informeras om policyn + byggets rutiner
 - Vilka har rätt att uppehålla sig på bygget? Skapa god anda.
- Alla stölder skall polisanmälas
- Id-brickor skall bäras av alla
- Maskiner skall märkas
 - Plasten på utrustningen tar åt sig bra av spritpennor.
- Stöldbegärlig utrustning skall kvitteras = ansvars känsla
- Bygget skall skyltas med 'Obehöriga äga ej tillträde'
 - Det slarvas mycket mot detta. Obehöriga kan låtsas vara ovetande och gå in på bygget om skyltar saknas.

2 Planera stöldskyddet

2 Planera stöldskyddet

Alla byggen är olika - Hur ska vi anpassa skyddet och rutinerna på detta bygget?

- Tillfartsvägar och entré
 - *Kan vi spärra/stänga av vägen? Det ska inte gå att köra in med lastbil efter arbetstid.*
 - *Karusell-entré? Kodlås på vissa portar/dörrar?*
- Containerar och förråd
 - *Containerar ska ej ställas undanskymt så inbrott kan ske ostört.*
 - *Belys containrarna med strålkastare med rörelsedetektor.*
 - *Vänd containrarna med dörrarna mot varandra vid uppehåll eller ställ tunga saker framför.*
- Inpassagesystem?
 - *Upprätta en låsplan. Vem ansvarar, vem låser?*
 - *Id-brickor på alla - Krav på underentreprenörer?*
- Samverkan med grannar, företag, vaktbolag, polis, försäkringsbolag etc ?
 - *Kontakta grannar och informera dem så de vet om det är obehöriga som är på bygget.*
 - *Rådgör med vakt- eller larmbolag. Rådgivare - f d polis kanske?*
- Inhägnad, lås och larm - Se följande sidor:

3 Skyltar och inhägnad

3 Skyltar och inhägnad

Byggets gräns skall vara tydlig.

- **Skylta mera!**

- 'Obehöriga äga ej tillträde' bör monteras på alla sidor av inhägnaden.
- Skylta/informera om stöldskyddsmärkning, larm, speciallås etc.
- På många byggen kan obehöriga skylla på att de inte sett någon skylt.

- **Inhägnad**

- Rotationsgrind med kodlås?
- Kodlås på vissa grindar eller dörrar?
- Eliminera möjligheten att köra in med lastbil

- **Belysning**

- Strålkastare med rörelsedetektor som lyser t ex 10 minuter efter indikation.
- Belys t ex containrar och upplag.

4 Lås

- Lås på containrar bör vara inbyggda/skyddade lås eller rostfria lås med invändigt bomsystem.
- Brytkåpa över lås och bom. Se bilden nedan i mitten.
- Dörrarna bör stiftas så att de ej går att haka av.

• *Tänk på den svagaste länken! Kanske tjuvarna skär upp baksidan på containern - Larma dessutom.*

* *Till vänster förs invändig bom in i högra dörren och låsbygeln ut genom den andra.*

* *På mittenbilden fälls bommen ned över låsbygeln och låses.*

* *Kontoret bör ha kodlås och en låst bom då bygget är stängt.*

5 Larm

5 Larm

Erfarenheter visar att larm är bäst på att hålla tjuvar borta. Glöm inte att låsa...

• Trådlösa larm

- Goda erfarenheter av trådlösa larm som larmar via GSM. De har mobila detektorer som kan flyttas då och då. Nedan till vänster har trådlös detektor monterats på bräda. Här står 'nr 24' i ett trapphus och 'larmar entrén. Centralenheten kan vara i en mobil väska med batterier.

- I mitten visas en centralenhet som ringar upp eller sänder sms - 'Larm med åtgärd'.
- Ljudlarm skrämmer. Kanske rörligt larm - ingen vet var de är placerade.
- Man kan ställa in larmet så att belysningen ökar när larmet tystnar.
- Ljudlarm i containern gör det besvärligt för tjuven men behöver inte störa grannarna.

6 Spårare, kamerövervakning och verktygsvagnar

6 Övrigt

Tekniken blir bara bättre och billigare och ger nya möjligheter!

- Trackers eller 'spårare'

- *En sändare monteras/göms i en maskin. Denna larmar genom vibrationer i maskinen, genom att fordonet lämnar ett visst område. Larm med sms eller via en karta på webben.*
- *De kostar 3 - 5.000 kr/st och täcker Europa.*
- *Fem olika modeller, se mera på: www.tramigo.se www.surv.se www.itrace.se www.axtech.se samt www.wirelessobjects.se*

- Kameraövervakning

- *Detta ska godkännas av Länstyrelsen.*
- *En trådlös IP-kamera som visar övervakningssekvenser i 3G-mobiltelefon eller PDA, utformad som ett fristående system, komplett med processor och webbserver kan fås för ca 2.500 kr. Den kan zooma, styras etc. Se: http://www.dustin.se/pd_5010095913.aspx*
- *Det finns företag som specialicerat sig på kameraövervakning av byggarbetsplatser.*

- Låsbara verktygsvagnar

Verktygsvagnar kan ha flera funktioner:

- * *Lås in verktyg vid rast och efter arbetets slut kan vagnarna låsas fast.*
- * *Många smågrejor såsom fästelement i vagnen sparar onödigt spring och letande.*
- * *Vagnen kan användas för ritningsläsning och som arbetsbord.*
- * *De kan förses med belysning, laddare för verktyg etc. Se Ai : [90 Redskap och verktyg.](#)*

7 Polisanmälan

7 Polisanmälan

Vad ska en polisanmälan innehålla?

Brott/händelse

Kort beskrivning t ex: Stöld av verktyg genom inbrott i container och arbetsbodan

Platsen för brottet

Gatuadress om det finns - annars den beskrivning som materialleverantörerna får.

Omständigheter

Vem upptäckte stölden

Var utrymmet låst, larmat etc

Företagets policy

Spår

Har några spår upptäckts. Ledtrådar, iakttagelser.

Tag foton

Vittnen

Namn och telefon

Tillgripet gods

Beskriv det stulna